

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca I. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben.
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca I-ső szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 10!

Cselédeink.

Pécs, 1895. június 11.

(* *) Talán Magyarország egy városában se érezhető annyira, még a fővárost sem véve ki, a cseléd-mizéria, mint Pécsen. Általános a panasz, hogy jó cseléd aranyért sem kapható, mert elrontották őket a helyszerzők, a kik, csakhogy minél több közvetítési díjat zsebelhessenek be, hát jobb helyek ígérgetésével elcsábítják a régi helyén még meg se melegegett, tapasztalatlan vidéki cselédet. Persze, az ígért legtöbbnyire nem válik be, régi helyét ott hagyva, ujat hamarosan nem kapva, facérkodik, a mi a bűnök és erkölcsi romlottságnak képezi a melegágyát.

Igy lesz aztán a társadalom legnélkülözhetlenebb osztályából igen gyakran fizetett tolvaj, gyermekeink szívének megméltelyezője. És míg az édes anya szeretettel öleli kebléhez gyermekét, addig a cseléd, ha az anya másfelé fordítja szemét, durván taszítja el magától a kis lényt, kit szülői még a lenge szellőtől is óvnának. Hogy ez a durva bánásmód nem a legrosszabb, a mit gyermekeinkkel tehetnek, azt keserűen tapasztaljuk naponkint.

A cseléd ott van lefektetésünk- és felkelésünkkel; ott van örömnélkül és bánatunknál; szívünk legtitkosabb rejteke sem titok előtte, sőt nem egyszer hamarabb tudja, mint mi magunk, hogy mi történik körülünk s fáj nekünk, ha gonosz és rossz akarral viszi a hívására. Kegyetlen, szigorú bírója a családoknak a mostani cseléd, sőt nem egyszer a ház belbékéjének, vagyónának, becsületének sirásója volt már.

De nézzük az érem másik oldalát is. Vannak neha kivételek is. Beteggyünk mellett ott virraszt a hű cseléd; csekély bérért éjjel-nappal talpon van; parancsunkra a legdurvább munkát is zugolódás nélkül teljesíti; ápolja gondosan szereteteinket s virraszt mellettük velünk együtt. Könyezik, ha sirni lát; mosolyog, ha derült az arcunk. Nincs se ünnepe, se pihenési ideje; sze-

szélyeinket hallgatag türi. Ha mi multságba megyünk, vagy vendégeket hívunk, miénk a szórazás és az élvezet: övék a munka csupán. De ez nekik mindegy, szeretettel környeznek bennünket és örülnek, ha egy elismerő szót nyerhetnek tőlünk.

Elismerő szó! Ugyan kinek jutna ez eszébe? Tisztelet a kivételeknek, de legyünk igazságosak: a katonának hivatalnoknak nyugdíja, a mesterembernek tisztességes keresete van, hogy biztosítsák aggkorukat; az árvákról mindenféle gondoskodnak; a vakok, süketek, némák számára létesített jótékony intézetek virágoznak, csak a szegény cselédek, családunknak kiegészítő tagjai, valami bámulatos, megfoghatatlan mulasztásból nem részesülnek semminemű figyelemben.

Pedig hát éppen a legsajátabb érdekeink kívánják, hogy képezzük őket becsületes, jószívű teremtesekké és tekintsük is őket ilyenekül; de fordítsunk gondot nevelésükre, mert a mily áldás és segítség a jó cseléd a háznál, épp oly kínzó és gyötrő ellenség a rossz.

Próbáljunk egy pillanatra igazságosak lenni irántuk, teljesen igazságosak. Próbáljuk belehelyezni minmagunkat az ő helyzetükbe, legalább annyira, hogy nézzük meg közelebbről, a mit bizonyára igen kevesen és igen kevésszer próbálnak meg otthon, saját viszonyaik között.

Egy nagy társadalmi bölcselő mondta, hogy idegenebb lény alig van előttünk, mint saját cselédünk, a kivel egy házban lakunk, sokszor egy szobában aluszunk. A nevét tán tudjuk, meg azt is, hogy néz ki; de a mi a lényt igazán teszi, annak belvilágát oly kevéssé igyekszünk tudni, épp oly kevéssé ismerünk vágyaiból, gondolataiból, örömeiből és bánatából valamit, mint akár a hontentottakéból. És ez igen nagy baj.

Nehéz volna az ő helyzetükbe beleképzelni magunkat, kik egy fényes terembe vagyunk öszszegyűlve, körülöttünk mindenfelől barátságos, ismerős arcok jóakarattal mosolyognak felénk, szemünk megszokta öltönyeinken a bársonyt és sely-

met, egymás iránt való modorunk finom és előzékeny s a mi a legfőbb: urai és urnői vagyunk azoknak a lényeknek, a kiktől szólunk. Hogyan tudnók tehát magunkat beleképzelni abba a helyzetbe . . . megborzadnánk ugy-e bár még a gondolattól is!

Hátha még ismernék önök, urnóim, hogy milyen módon nevelődik fel ezeknek legnagyobb része? Mikor a cseléd azt mondja: „Nem tudok írni, olvasni,“ — mennyi van kifejezve e pár szóban! Ez azt jelenti, hogy nem volt ember, a ki előtte a jót és rosszat megkülönböztette volna, hanem e helyett csak durva bánásmódban részesült, tudatlan nép környezetében maga is elbutult, nem egyszer éhséggel küzdve s rongyokba öltözve; és nem egy szép és jó tehetség tompult el örökre, sőt a durva, tudatlan bánásmód, az emberben szunnyadó gonosz indulatokat ébresztette föl nem egy alkalommal.

Fellebbentsük-e a fátyolt erkölcsi tekintetben is ama szerencsétlenekekről, kik semminemű nevelést nem nyerve, csak mint gyom, minden ápolás nélkül nevelkednek föl? Nem. Ne bántuk e lepelt, hol az érzékiséget nem fekezi az öntudatos lélek-erő, tudomány és műveltség; hajoljunk meg tisztelettel azok előtt, a hol ezek segélyével diadalt nyer a szép és nemes a szilaj érzelmek fölött; de ne ítéljük túlszigorúan azok fölött, a kik senki által sincsenek figyelmeztetve a veszélyekre, mindamelllett, hogy uton-utfélen csábítás veszi őket körül.

Halovány rajzát adtuk, urnóim, milyen helyzetük van azoknak a nőknek, kik közül cselédet fogadunk, kik előtt nem lehet titkunk, kikre gyermekeinket s magunkat bizzuk; és bámulatos, hogy találkozik köztük mégis annyi jó és hű cseléd is, a mennyi fehér hollóként elő-elötünik. És ezeknek mi a jutalmuk? Valljuk be őszintén . . . nem szidjuk meg őket, sőt tán egy-egy megunt ruhával is megajándékozunk. Ez az egész!

Ezekre még azt sem mondhatjuk: jutalmuk az öntudat, a kötelességteljesítésnek édes érzete,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Betyárnevelés.

Egy hatalmasat vágott birkafogó botja nyelével az asztalra, kalapját odahajította a sarokba, tarisznyáját lelokte az asztal alá, tenyerébe hajította göndör fejét, aztán csak annyit mondott, hogy:

— Bort!

— Tán megkergősödött valamelyik birgéd Pista, vagy tán Zsuzsi más kedveért szedte máma ráncba a szoknyáját, azért fujod olyan nagyon a szelet! — ingerkedett vele a szép csárdásné.

— Mondtam már, hogy bort!

— Jól van no, aztán mennyit?

— Mind!

— No, no Pista, holnap is nap lesz.

Oda állított elejbe egy pintes üveget s aztán magára hagyta

Pista meg gondolataiba merült.

Mit is szólna a falu, ha Sisa Pista viz mellett, cigány nélkül tartaná meg lakodalmát?!

De hát mitévő lepyek? Könyörögjek az uraságnak? Könyörögjön a koldus, annak a mestersége! Husz forint! Ezért mégis meghajthatnám tán én is a derekamat.

— Julis!

— Mi kell lelkem, még egy pint tán?

— Nem Hisz ezt sem ittam meg, hanem azért kifizetem.

Elkereste a cimbalom alól kalapját, nyakába vetette tarisznyáját és odahagyta az ivót köszöntés nélkül.

A mint a friss levegő megcsapta izzó homlokát, meg nyomorultabbnak látta helyzetét.

Megállott a kastély oroszlános kapuja előtt.

A kisbíró haladt el arra:

— Tán a fogát olvasod annak az oroszlánnak.

Sisa?

— Olvassa a ménkü — mormogta bosszusan s átlépte a kaput. A kertész meglátta, most már nem térhetett vissza.

A gazdag, de zsupori Tomory Gáspárnál nagy ünnepet ültek. A hétvármegye szépségű Tomory Gízát jegyezte el az aljárásbíró.

— Hol van az uraság? — szólított meg Sisa Pista egy ásitozó inast az ambituson.

— Mi közöd hozzá?

— Ahhoz meg neked semmi közöd, hogy nekem mi közöm hozzá.

Az inas nem látta tanácsosnak tovább kötekedni a szép szál legénynyel.

— Hát bent van komám — iszik.

— Mondd meg neki, hogy itt vagyok s ne átaljon velem egynéhány szót váltani.

— Aztán ki vagy te tulajdonképpen?

— Sisa Pista, Fekete gazd'uram juhászbojtárja.

— Ahán, a ki a mi aklunkban legelteti a birkait, ugy-e? No most már értem a dolgot.

Ha Tomory Gáspár uram nem örömmünepet, nem a leánya eljegyzését üli, bizony aligha mondta volna az inasnak, hogy:

— Vezesd be!

Sisa Pista belépett a fényes terembe. Minden szem reá szegződött.

— Hát mi jóba jársz öcsém? — kérdezte Tomory. Sisa zavarban volt. Szemét csizmája orrára függesztette, kalapját meg sebesen forgatta ujjai között.

Végre, a nélkül, hogy föltekintett volna, megszólalt:

— Rossz alkalmatossággal jöttem, nagyságos uram. Minek zavarnam most meg e szép vendégséget!

Ezzel indult kifelé. A főszolgabíró azonban visszaterelte.

— De csak mondd el most pajtás, sokan vagyunk, könnyebben segíthetünk a bajodon.

Sisa félénken jártatta körül szemét a vendégeken, hosszut lélekzett, aztán elkezdte:

— Fekete gazd'uramnak vagyok a juhászbojtárja. Nála is nevelkedtem. Husz pengő forintot ad egy fertály esztendőre, meg eledelt. Tegnap a Laposban legeltettem a nyáját s hogy közel voltam a tanyaához, gondoltam: benézek egy kicsit Zsuzsihoz.

— Ki az a Zsuzsi? — csegett közbe a szép Tomory Giza úde hangja.

Zsuzsi — mondta Sisa kissé elpirulva, zavartan — Zsuzsi az én mátkám, szépséges kisasszony. Holnap lenne az esküvőnk, de így már nem tudom lesz e belőle valami . . . ?

Nem olyan könnyű annak a leánynak ölelésre teremtetni, puha karjai közül kiszabadulni. Aztán az a mézes csókja meg ugy elkábitja az embert, hogy azt se tudja él e, hal e?

Igy csapott át tegnap a nyáj a Laposból az uraság gyenge vetésére.

Mikor kimentem, huszonkettő hiányzott belőle. Behajtották. Most is itt vannak az urasági akolban.

A gazdám nem igen bánta. Mit is bánta volna? Tegnap járt le a fertály esztendőm, nem adott egy huncut krajeárt sem.

Azért jöttem a nagyságos urhoz, hogy megkérjem alázattal, adná ki most az egyszer a nyáját váltásig nélkül.

— Van eszembe: — vágott közbe ingerülten Tomory. Ne a lányt őrizd, mikor a nyájra kell vigyáznod. Kárt tettek, megfizettek. Punctum. Ez az igazság. Ha tizennégy nap alatt ki nem váltjátok, enyim a juhcsapat.

— De a lakzim lesz holnap, nagyságos uram.

mert felébresztettük bennük az önbecsülést és kötelességérzést. Talán elhagyhatjuk a feleletet.

Felséges eszme volt a nagy Napoleontól, hogy a rejtett erényt ki kell kutatni és méltóan megjutalmazni. De fájdalom, ez is csak eszme maradt, mint sok megannyi más. Négyesületeink feladata volna, hogy ilyen célt is felvegyenek programjukba és akkor talán idővel lehetne segíteni a mi leg-sajátabb cseléd-mizeriánkon.

* **A megszűnt postásstrájk.** A postások strájkja a tegnapi nappal véget ért s ma reggel 5 órakor az összes strájkoló postai altisztek és szolgák megjelentek hivatalukban és megkezdték a munkát. Az ok, amely ily váratlan fordulatot adott az elmérgesített strájkügynek, nem volt egyéb, mint Vörös László államtitkárnak a strájkolóknak küldöttje előtt tett kedvező kijelentése, amelyben biztatónan adta értésükre, hogy ügyükkel a miniszterium is behatóan fog foglalkozni a kérésüket — a mennyiben azt méltányosnak fogja találni — orvosolni fogja.

* **A sertésvész.** A földművelésügyi miniszter értekezletet hívott össze szakértőkből, a miniszterium s a főváros küldötteiből. Az értekezlet tárgya a kőbányai sertésvész elnyomása végett teendő intézkedések megállapítása lesz. Ezzel egyidejűleg érdekesnek tartjuk megemlíteni azt, hogy horvát testvéreink a zavarosban szeretnének halászni és a Kőbányát ért szerencsétlenséget saját javukra akarnák fordítani. Az volna a legfőbb óhajításuk, hogy a vész megszűnté után se legyen többé Kőbánya a sertéskereskedés közvetítő központja, hanem inkább Horvátország felé terelődjen a világforgalom. Őszintén beismerik azonban, hogy távolról sincsenek úgy felszerelve, mint Kőbánya és így mi reméljük, hogy óhajításuk csak óhajítás marad.

Hirek.

Pécs, 1895. június hó 11.

— **(Baranyavármegyei közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt tartotta rövid ülését, melyen 19-en jelentek meg. A referensek nem valami nagyon izasztották magukat, mert legtöbbje szépen deponálta havi jelentését felolvasatlanul a főjegyzőnél, melyek aztán így is tudomásul vétettek. A tagok figyelmét a Várady Ferenc által felhozott monográfiához tartozó fényképek kötötték le, melyek Mohács és vidékéről való tájrészleteket és népjeleneteket tüntetnek fel és kézzel kézre jártak. Hiába debachált Dragonescu pénzügyigazgató, hogy hát legalább őt hallgassák meg, bizony nem figyelt oda senki s határozatlanul vala úgy, a mint ő azt felolvasta — ön-magának. Semmi különös dolog nem fordult elő és 20 perc alatt vége volt az ülésnek. A jövő ülés július 9-én lesz.

— **(Megtűrt kormány.)** A mai közigazgatási bizottsági ülésben Stajevics János orsz. képviselő indítványozta, hogy tekintve, hogy a

Költség nélkül meg se tarthatom. Nem tudnám a szegényt elviselni, ha a násznép üres gyomorral térne haza. Meg aztán Buzsurgit miből fizetem ki a talpalávalóért, mert hát nem lakzi a lakzi cigány nélkül, ha mindjárt három százból áll is az.

— Ne papolj tovább, ugye se adom ki a nyáját — kiáltott türelmét veszítve Tomory.

Sisa szomorúan csüggesztette le fejét.

A kis Tomory Gizának meg úgy elszorult a szive, úgy sajnálta ezt a szegény juhászlegényt.

Oda ment atyjához, végigsimogatta bársnyos kis kacsóival bozontos szakállát, aztán hízog hangon sugva kérte:

— Édes, kedves jó papuskám, add ki neki a nyáját szegénynek! Látod, a nélkül meg se tarthatja a menyegzőjét.

Sisa megfordult, rátette a kezét a kilincsekre s félig kinyitotta az ajtót. Csak úgy féldoldalt fordult Tomory felé. Rá szegezte mélytűző sasszemait a zsugorira:

— Hát csak nem adja ki a nyáját ugye nagy-ságos uram? A hangjában mély elkeseredettség és megvetés volt.

Ez teljesen kihozta sodrából Tomoryt.

— Pusztulj már a szemem elől, te ostoba paraszt, vagy azt várod, hogy kidobassalak, mint az ebet!?

Sisa arcát elborította a szégyen lángja.

Még egyszer végig nézett, hosszan, élesen, megvetéssel Tomoryn, aztán csendesesen becsukta maga után az ajtót.

Egészen beesteledett, mikor a tanyára ért.

A nyugoti égaljon hatalmas, sötétszürke, vészes felhőtömeg emelkedett lomhán fölfelé, mely lassankint elborította az egész égboltozatot.

Egy éles villámlás hasította meg a vastag felhőt s nyomán egy percre kilátszott az ég azurkékje.

mohácsi polgári iskolai építkezések már megkezdődtek a talán az őszre tető alá is kerül, mégis szükséges, hogy a jövő tanév elején az ideiglenes épületben, melyet Mohács városa már kibérelt és a miniszter közvege elfogadhatónak talált, az oktatás megkezdéséig; indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság irjon fel a kultuszminiszterhez, hogy hasson oda a miniszter, hogy nem várva be az új iskola felépülését, az oktatás szeptember elején az ideiglenes helyiségben okvetlenül megkezdessék. A bizottság magáévá tévén az indítványt, a felirat el fog menni ily értelembe.

— **(A tolnai ev. ref. egyháztanács ülése.)** A tolnavármegyei ev. ref. egyházmegye tanácsa f. hó 8-án Csekely István főesperes, egyházi elnök és Ágoston István kir. táblai bíró világi elnök előülése mellett Szegzárdon törvényszéki ülést tartott. A törvényszéki ülésnek csupán egy, de igen fontos tárgya volt: a paksi perrel megtámadott lelkészválasztás ügye. Dr. Kecskeméthy István volt paksi ev. ref. lelkésznek a kolozsvári egyetemhez történt kinevezése folytán megüresedett lelkészi állásra a paksi egyháztanács szavazó tagjainak több mint kétharmada Szabó Károly ref. lelkészt hívta meg, ki már Kecskeméthy megválasztása előtt, mint helyettes lelkész közszereletben állt. Az egyháztanács meg is választotta őt paksi lelkésszé, ezt a választást azonban Hagymássy Károly kir. közjegyző és társai perrel támadták meg és nem akarták a választást tudomásul venni. A Szegzárdon tartott egyházmegyei tanács törvényszéki bírósága a per tanulmányozása és beható megvitatása után Szabó Károlyt törvényesen megválasztott paksi ev. ref. lelkésznek nyilvánítani ki, őt állásában véglegesen megerősítette. Ezzel végre be lett fejezve a vitás ügy, mely a paksi ev. ref. hívek között sok viszálynak vetett véget.

— **(Mebánta ígérését.)** Pom-pár Ferenc németüröggi hordóhitelesítő évek során át ideiglenes jeleggel sütötte rá a hordókra, meghatározott taksák mellett, az ürtartalmat. Sehogys se tetszett neki az az állapot, hogy a nemes kupaktanács akkor csapja el őt, a mikor akarja; gondolt tehát nagyot és merészet. Beadványt intéz az alispánhoz, melyben kéri véglegesítést, egyben hálából évenként 100 azaz egyszáz kemény forintot ajánl föl a végelgyengülésben szenvedő községi pénztárnak. Az ürögihiek örömmel fogadták az ajánlatot, hisz nekik már olyan hivatalnokuk van, a ki nem hogy nem kér fizetést, sőt még ő ad bért hivataláért, tehát rávetették az alispánt, hogy véglegesítse Pom-pár uramat stemplizó hivatalában. Megtörtént. Pom-pár uram aztán egy zokszó nélkül teljesítette funkcióját, sőt a száz forintokat is fizette hűségesen. Az idén azonban egyet gondolt, hogy t. i. ő már úgy is véglegesített hivatalnok, hát bizony ő Herkó páternek se fizeti tovább a száz forintokat. Úgy tön, mint gondolá. A jó ürögihiek most bepanaszolták az alispánál Pom-pár uramat, a ki őket rábűszedte. Pom-pár uram ad audiendum verbum vicispanium lett citálva, de még sem fizetett. Már-már majdnem ki-tették díszes hivatalából, midőn Pom-pár uram egy nagy panaszevével állit be a közigazgatási bizottsághoz, kérve, hogy engedje el neki a 100 frt fizetését, hisz elég az, hogy ingyen látja el a hivatalát. A

Utána hatalmasat dörgött, mintha millió ágyut sütöttek volna el egyszerre.

Ez nekem szót — mormogta Sisa magában. Haragszik rám az Isten, hogy rosszban töröm a fejemet. De nem tehetek mást. Holnap a lakzim lesz. Meg aztán csak azt a zsugorit károsítom meg, ezért meg nem haragudhat az Uristen.

Visszaíndult a Tomory porta felé. Csendes volt minden. A kastélyban rég kialudt már a legutolsó gyertyaláng is.

Megkerülte a kastélyt s keresztül a szérüskerten, egyenesen az akolhoz ment.

Nyáron a nagy hőség miatt, nem zárják be az akol egyik ajtaját sem, hanem csak egy magas farácsot támasztanak az ajtófélfához.

Sisa odahúzódott a rácsához s várta meg vilámlik.

Villámlott háromszorosán. Egész tisztán kivette, hogy hol vannak az ő fogott jószágai.

Az éjjeles juhász mélyen aludt az akol közepén, egy szalmaágyon.

Sisa nesztelenül félretolta a rácsot.

Birgói ott voltak mindjárt az ajtó mellett.

Minthogy kihajtani nem lehet ilyenkor ezt a buta, álmos jószágot hangos nógatás nélkül, hát kihordta egyenkint a nyálábjába. Aztán a szomszéd nagy rekesztékből, melyben vagy négyszáz juh volt együtt, átrakott emezek helyére huszonkettőt.

Csendesesen helyreigazította a rácsot s elindult állatjaival a Fekete-tanya felé.

Azon a vidéken akkoriban az volt a gazdák között a szokás, hogy a ki tizennégy nap leforgása alatt ki nem váltotta a zálogba fogott jószágát, a tizenötödik napon hiába ment érte, ugyan ki nem adták. Bizony sokszor megjárta némely szegény gazda. Behajtották egyetlen lovát, pénzt nem tudott a záros időre szerezni, odaveszett a ló.

közigazgatási bizottság arra az állápontra helyezkedett, hogy Pom-pár uram önkényt ajánlotta meg a 100 frtkat, no meg hogy a hordók sütögetéséből évenként 1000 frton felül vág zsebre, Pom-pár uramat elutasította kérésével és kötelezte az évi 100 frt megfizetésére, szabadságában állván, ha nem tetszik neki a fizetés, lemondani hivataláról. Mint más oldalról értesülünk, Pom-pár uramnak tökéletesen igaza van. Ugyanis a filloxera nem csak a termelőknak, a kádároknak fűtött be alaposan, de az ő jövedelmét is O-ra redukálta; másrészt míg évekkel ezelőtt Pécsről is Üröghe vitték ki a hordókat hitelesítés végett, mert ott olcsóbb volt, addig ez most nem történik, mert hordót Pécsről hitelesítetlen állapotban kivinni tilos. Ha aztán ehhez még hozzáveszzük, hogy egyik ürögih nagyban dolgozó kádár meg éppen Pécsre hozza be hordóit hitelesítés végett, könnyen elhihetjük Pom-pár uramnak, hogy a 100 frt bért már továbbra nem fizetheti, a mit különben részünkről nagy anomáliának tartottunk már kezdettől fogva.

— **(Pécsi postások itthon.)** A mi levélhordóink betejették a kőjutazásukat, ma reggel megjöttek Budapestről. Ugy látszik, a strájk teljesen megszűnt félben van a fővárosban, mert a Pécsről felküldött 6 posta szolgát a mai napon haza bocsátották, nem volt rájuk szükség.

— **(Baranyamegye közegészségügye)** a lefolyt majus hóban általában véve kedvezőnek mondható, mint azt a tisztí főorvos havi jelentése állítja. Az uralkodó kórjelleg a hurutos volt. Szörványosan előfordultak a kanyaró Bakán és Szabolcsan, a difteritisz, kökhurut és a hasi hagymáz a vármegye több községében. Új trachoma eset 3 merült fel; veszett eb által hat, veszett macska által egy egyén maradt meg, a kik beszállították a budapesti Pasteur-féle intézetbe. A védhímlo ojtások az egész megye területén most vannak folyamatban.

— **(Somogyi szintársulata)** Kanizsáról tizenöt előadásra Kaposvárra jön, s az előadásokat e hó 13-án kezdi meg a szinkörben. Tekintettel a kedvező időjárásra és arra a körülményre, hogy a színházjáró közönség még nem távozott furdókra és nyaraló helyekre, a 15 előadásos szezon igen jól üthet be. Ősszel Füredről ismét visszajön Somogyi Kaposvárra.

— **(Tűzoltó juniális.)** A szászvári tűzoltó-egyesület vasárnap, f. hó 9-én a nagyvendéglő szép kerti helyiségében tartotta juniálisát, melyen egy helybeliek, valamint a vidékről az intelligencia igen szép számmal jelent meg. dacára annak, hogy az idő szomorú volt, mégis igen jól sikerült, mert az egyesületnek a kiadason felül, tisztán 65 frtja megmaradt. A bonyhádi szomszédos tűzoltó egyesület és annak kitűnő zenekara, Moldoványi főparancsnok vezetése alatt a szászvári tűzoltókkal a község határánál csatlakozva, délután 3 órakor imponansá tették a felvonulást. A vendégkoszoru figyelemmel hallgatta a jól szervezett zenekart s egész lelkesedéssel megéljeneztek annak ügyes vezető karmesterét Müller tanítót. A fiatalág tánca perdült és jártak a kiváló kivirradtig.

— **(Roskadozó templom.)** A dóbréközi róm kath templom már régóta szűk arra, hogy a

Sisa igen jól tudta azt, hogy a fűsvény Tomory nem igen fog beizengetni Feketének, hogy váltsa már ki a birkákat.

— Hát csak kikönyörögted az uraságtól a birgét, Pista? — szólit másnap reggel Fekete Sisa-hoz.

— Eppen valami nagyon nem könyörögtem biz' én, de hát fő, hogy itt van. Most már kiadhatja gazd'uram a béremet.

— Először majd megköszönöm az uraságnak a jóindulatját.

Sisa összerázkódott.

— Soh'se köszöngesse olyan nagyon, nem igen érdemli az azt meg.

— Ugye illik Pista, ugye illik. S elindult a Tomory-kastély felé.

Valami tagdermesztő kábultság vett Sisan erőt, mikor távozni látta Feketét. Szeretett volna utána menni, de lábai gyökeret vertek. Kiáltani sem birt, torkán akadt a szó.

— Nem, nem, itt nem maradhatok tovább — mondta mikor magához tért. De hát mit cselekedjek, hová menjek?! Zsuzsi, Zsuzsi, szép virágszálam, meghasad a szívem, ha meg kell téled válni! Pedig meg kell.

Elindult a Zsuzsiék háza felé.

Egy darabig ott állott az ajtónál. Benyitott.

Zsuzsi elejbe szaladt. Eppen a mennyasszonyi koszoruját próbálta.

Sisa megfogta a leány két kezét s mélyen a szemébe nézett.

— Zsuzsi, mondá reszkető, megindult hangon, — mit szólnál, ha nem lenne meg ma az esküvőnk?

A leány azt hitte, hogy tréfál. Ránézett azzal a két nagy, igéző öszszemével s aztán nevetve mondta:

— Ugyan ne bolondozzék már no!

híveket befogadhatta. Nagyobb ünnepek alkalmával — mint lapunknak írják — a hívek két harmada nem fér be a templomba, s így kénytelenek télenyáron a szentmise idejét a templomon kívül eltölteni. De ez még csak megjárna, hanem az tűrhetetlen, hogy ez a templom oly roskatag állapotban van, hogy abba bemenni valóságos életkockázattal jár. Boltozatán oly veszélyes repedések láthatók, hogy az embernek minden pillanatban a boltozat lerokkadásától tartani lehet. Különös, hogy a templomot hatóságilag még be nem zárták. Könnyen segíthetnének pedig a döbröközniek e bajon, a mennyiben templomépítési alapjuk meghaladja a százezer forintot, a melyből nagyon szép és tágas templomot emelhetnének.

— (Rendőrségünk és a sertésvész.)

A vármegye szerte grasszaló sertésjárványok nehogy meglepjék a pécsi sertéstartó gazdákat, a rendőrség ma a következő felhívást bocsátotta ki:

„Miután a külföldön „sertésvész“ vagy „sertés-kolera“ név alatt ismert, nagy mértékben fertőző és ragályos állati betegségek az ország némely vidékein járványos jellegű fellépése észleltetett, — nehogy ez a betegség a város területére is behurcoltassék, behurcolás esetén pedig a legkiterjedtebb óvintézkedések megtétele által annak káros következményei elháríthatók legyenek: felhívom a tisztelt közönséget, hogy sertéseiken észlelt bármily csekély mérvű megbetegedést a rendőrkapitányi hivatalnak azonnal bejelenteni szigorú kötelességüknek ismerjék; mert sertéseiknek netán hivatalból történendő kiirtása esetén kártalanításra csakis abban az esetben tarthatnak igényt, ha bejelentési kötelezettségüknek eleget tettek. Végül figyelmeztetem a tisztelt közönséget, hogy a Horvát-Szlavon országból további rendelkezésig, továbbá hajcsároktól, kik faluról-falura járnak, (a mi különben már be is tiltatott) sertéseket se levágásra, se pedig tenyésztésre ne vásároljanak, hanem csakis oly helyekről, melyekről már eleve meggyőződtek, hogy vézmentesek és az állatok tulajdonosai a szükséges intézkedéseket minden tekintetben szem előtt tartották. Pécsen, 1895. június 11. é. Vaszary Gyula s. k. főkapitány.

— (Baranyamegye adója.) Mint a kir. pénzügyigazgató jelenti, a f. év május havában a vármegye területén egyenes adók címén 207.238 frt 28 kr folyt be, tehát 10.977 frt 07 krral több, mint a lefolyt esztendő hasonló időszakában.

— (A központi választmány mesterkedése.) Baranyamegye központi választmánya mult hó végén tartott ülésében a mohácsi választási cenzussal is foglalkozott. Ezelőtt tíz évvel a kölkediek voltak azok, kik egy negyed telkük után felvették a választók listájába, még pedig 16 frtos adó cenzus alapján. De miután annak idejében ezek igen jó kormányparti anyagnak bizonyultak, a központi választmány jónak látta ezelőtt tíz évvel megváltoztatni ezt az alapot és Kölked helyett Duna-Szekesöt részesítette abban a kedvezményben, hogy a kivételes cenzus alapján felveszi őket a választók közé. Azóta a jó szekesdöiek is kitűnő mameluk-nevelésben részesültek, míg a kölkediek ellenzéki hajlamokat árultak el. Ennek ellensúlyozására aztán a központi választmány jónak látta figyelmét ismét a kölked-

— Nem bolondozok én Zsuzsi. El kell mennem. Ne kérdezd miért, majd megmondja Fekete gazd' uram. Nem lesz már nekem nyugodt tűzhelyem többé ez életben.

Hevesen magához ölelte a lányt s mikor az meglátta, hogy csorog a szeméből a könny, elkezdett keservesen zokogni.

Sisa vigasztalta:

— Ne busulj lelkem, a tied maradok én azért éppen úgy, mintha a pap adott volna össze bennünket. Áldjon meg hát a jó Isten, maradj hű hozzám, mint eddig is voltál.

A lány felemelte fejét.

— Az maradok Pista, esküszöm, a sirig, váljék betőled bármily is.

Az ajtóból még egyszer visszanezített Sisa hosszán, szerelmesen a lányra s aztán nehéz szívvél odahagyta a házat.

Mikor Fekete visszakért, először is Zsuzsinál kereste Sisát.

— Hová ment? kérdezze kegyelmed attól, a ki elüldözte — mondta a lány.

Sisa Pista már akkor ott bujdosott valahol a római rengetegben.

Igy lett a juhászbojtarból Nógrád és Gümör vármegyéknek két évtizeden át rettegett haramiája.

Igaz, hogy csak az urak félték tőle, különösen pedig a Tomory familia.

Ott fogták el a zsandárok huszonkét esztendő múlva a medvesi csárdában.

Mikor szép göndör fejét félreacsavarta Salgó-Tarjánban a hóhér, a szegények megsiratták, a gazdagok könnyebben lélegzettek föl, egy asszonynak meg meghasadt a szíve.

A medvesi csárdásné volt, Zsuzsi...

Nagy László.

diekre fordítani és így történt, hogy az 1400 választóból manap csak mintegy 800 bir választói jogosultsággal. A választási törvény 102. § a határozottan intézkedik, hogy ezek a kivételek egyszer és mindenkorra állapítandók meg, nem lehet tehát itt is úgy eljárni, mint a ruhaváltásnál. Igaz ugyan, hogy a kisebb választási cenzus a szabadelvűségnek, meg az általános választási szabadságnak jobban megfelel; de hát ebben a mai liberális világban csak a pártpolitikai szempontokat tartják szem előtt és az olyas intézkedés, midőn a központi választmány Mohács város közönségének megkérdezése nélkül, proprio motu intézkedik, ez határozottan a törvény sértés jellegét hordja magán. Hja, a mai világban előrelátóknak kell lenni a kormány szekerét toló férfiaknak — még a törvény ellenére is.

— (A tengődi gyilkosság.) A tolnavármegyei Tengődön Pap Sándor jómódu parasztagazda néhány évvel ezelőtt feleségül vette Biró Julit, a falu legszemrevalóbb és legvagyonosabb lányát. Mielőtt azonban megegyeztek volna, körjegyző előtt szerződést kötöttek, hogy az esetre, ha Pap Sándor hal meg előbb, az ő vagyonából 1500 frt illeti özvegyen maradt feleségét, ha pedig az asszony hunyja le előbb szeműt, a férj möring gyanánt 700 frtot kap. A házassági szerződés különben még az elválásra nézve is megkötötte a házastársak kezét, mert ki van benne mondva, hogy elválás esetén az erre okot adó fél tartozik a kikötött összeget megfizetni. Az érdeklő zasság azonban nem volt boldog. Pap Sándor nem sokára az egybekelés után észrevette, hogy fiatal neje mindinkább elhidegül iránta s bár ő semmi okot sem adott rá, vagy talán éppen azért, mert tulajdonos jó ember volt, az asszony elfordult tőle s csak a szülők unszolására maradt tovább is együtt férjével. Most már persze jó lett volna, ha az a házassági szerződés nem lett volna olyan nagy fuffanggal megkötve, mert így egyszerűen elváltak volna. De nehogy a kikötött möringot le kelljen tenni, együtt maradtak és így, minthogy a menyecskének időközben Tóth Ferencben imádója is akadt, kinek szívesen lett volna a később tényleg lett is a neje, más módot kellett keresni, hogy férjétől megszabaduljon, bármily áron! 1893 évi november 11. éjjele, a mikor Pap Sándor a feleségével, a vasrudal belül bezárt istállóban aludt, egyszerre lövés dördült el s Pap Sándor erre felébredve, éles szurást érzett oldalában és a pattakként folyó véréből csakhamar észrevette, hogy meg van löve; felesége meg ott mellette siránkozott. A súlyosan sebesült embert felvitték Budapestre a klinikára, a hol 18 heti szenvedés után meghalt. Halálos ágyán azt vallotta a vizsgálóbírónak, hogy gyanuja egyesgyedül feleségére irányul s ez követ hette el és senki más a gyilkosságot. A vizsgálat azonban nagyon ólomlábban járt, s végre is beszűnt tettek a további eljárást, pedig még a tengődi verebek is csiripelték, hogy az anyós és menyecske leánya folyton azon jártatták eszüket, mint tehetne a gyűlölt embert megmérgezni, de mérget nem tudtak szerezni és szájról-szájra járt a kózsza hír, hogy Szabados János, Papékhoz bejáratos eseléd volt a bér-gyilkos. Az özvegy nem sokára a gyilkosság után férjéhez ment régi szeretőjéhez, Tóth Ferenchez. Egy alkalommal Biró József, a menyecske apja, feleségével összeveszvé, azt találta mondani: „Elhallgass, mert ha én kinyitom a számat, megöltetem veled is, meg a lányoddal is a szegzárdi tömlőcöt.“ Ezt hallották mások is s midőn később többen említették, hogy a menyecske előttük igen gyanus szavakat ejtett el férje meggyilkoltatására vonatkozólag, a meggyilkolt apja újra kérvényt nyújtott be az ügy megvizsgálására és ekkor oly terhelő adatok merültek fel, hogy az egész családot elfogták. Szabados János, az állítólagos bér-gyilkos pedig épp akkor felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka nem volt kideríthető. A szegzárdi törvényszék, a hol ez a parasztdráma utolsó felvonása eljátszódott, az összes vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentette.

— (Kegyetlenkedő örültek.) Furcsa állapotok lehetnek a szegzárdi közkórházban, ha igaz az a hír, melyet a „Tolnavármegyében“ olvasunk: Mult hétfőn a Ferenc kórház elmebeteg osztályának fala mellett levő eperfákról Pikai György szegzárdi cipész inasa szedegette az eperfalevelet mit Polák nevű örült észrevette, néhány elmebeteg társának segítségével a falon keresztül kimászott az udvarból és az inast megragadva, a kórház udvarába dobta. Hiába jajgatott és könyörgött a szegény halálra rémült inas, az örült nem kegyelmezett meg neki, hanem ledobta s azután — mint némelyek állítják — az örültek egy zarkába csukták a fiut s csak akkor bocsátották szabadon, mikor a főorvos megérkezett. Ugyanez a jelenet másnap is ismétlődött. Ekkor ugyanis az elmebeteg Körmendy szegzárdi iparost huzták le az eperfáról és őt is a kóterba zárták. Körmendy felesége jajgatására nagy néptömeg verődött össze és követelték Körmendy szabadon bocsátását. Valóban különös, hogy az örültek ily dolgokat mivelhetnek a kórházban.

A mai leányok.

Szöke haja van és fekete szem a kis Ducinak, és ő nagyra is van ezzel a különös isteni adománnyal. Ha úgy magányosan van odahaza, poseba vágja magát az álló tükör előtt, s ily formán monologizál:

— Ugye Duci — kéri a tükörben látszó másától — egész helyes lány vagyok? Formás kis lábam van, a világos kék ruha kitűnően áll arcomhoz, szemem fekete, mint az éjszaka, s a mi fő, hozzá még szöke is vagyok! Na ugye, mit szólas mind ehhez? — Ezzel egy nagyot csettentett nyelvével a hiu Duci, s bánatosan dobta magát a pamlagra.

— Mit ér mindez, ha nincs ideáлом. — Istenem, milyen is lehet, ha valaki szerelmes? Jó-e?.. Na, talán tudok szeretni, de meg is nem járja, hogy eddig is nem volt. Most megint felugrott, s a tükör elé állt:

— Tudja Duci, ha maga holnap ilyenkorra ideál nélkül áll, akkor látszik, hogy még sem olyan szép, mint a milyennek magát gondolja.

Másnap kora reggel arra kérte a mamát Duci, engedje ma őt a piacra, szeretne vásárolni tanulni.

— Édes leányom, bizd te azt most még csak réám, eljön még annak az ideje is.

Lehorgasztott fővel egy újabb ostromhoz látott.

— Mamuskám, elmegyek Micéhez visitbe.

— Majd máskor, ha szebb idő lesz. Különben is a gyerekekre kell vigyáznod, míg én el leszek. Mit volt mást tennie Ducinak, mint az ablakhoz ülni, s ott keresni ideált a fel alá járók között.

Alig ül néhány perce az ablakban, egy hirtelen vörös, szeplős, vörös kezű fiatal ember halad el előtte s szemtelenül rá mosolyog.

— Ah te világ csufja — gondolja magába Duci — te csak nem kellesz nekem; s ezzel durcásan kötni kezd.

Hangos füttyülést hall, egy kifent boltos legény lépeget el az utca másik felén, cigarettá a kezében s egy rég elvirágozott tea rózsá a gomblyukában.

— Ez sem kell — mormogja haragosan — egy szép nagyon szép ifjut tudnék csak igazán szeretni. Talán százan is elmentek már az ablak alatt, de egy sem tetszett Ducinak; hisz neki valami különös tetszenék. — olyan valaki, a ki például szép is, olcsó is, jó is! Alig mondja ki e szavakat, hogy neki szép és jó kell, mikor egyszerre csak egy minta asépségű barna fiatal ember halad el az ablakja előtt, s rá mosolyog Duci-ra. Felugrik a leány, mintha megcsipték volna. — becsapja az ablakot s egyenesen az álló tükörhöz fut

— Duci jegyezze meg magának: van ideáloom!

— Micsoda? mondja a mama, ki a háttérben állott — magának ideálja van? Takarodjék a gyerek szobába!

— Dehogyan van mamám — nincs, ez még nem az igazi, de ugysem kell férjnek!?

Tableaux.

Mollinári.

TÁVIRATOK.

— Vilmos császár királyunkról.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vilmos császár környezetében szóba jött királyunk beszéde, melyet a delegáció megnyitása alkalmával mondott. Vilmos császár ezeket mondta: „Az európai béke atyai barátom, hű szövetségeseimnek legtöbbet köszönhet. Iparkodhatnak a diplomataik, hogy bekeszerető bölcseségetől tanuljanak.“

— Agliardi visszahívása.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Agliardi nuncius ma Karlsbadba furdőre utazott s Bécsbe nem is tér többé vissza.

Agliardi októberig marad Karlsbadban és Rómába már mint kinevezett bibornok fog viszatérni.

Revertera gróf nagykövetünket a pápa tegnap fogadta bucsukihallgatáson; mert Revertera a napokban kezdi meg hosszabb szabadságidejét.

— Közkeletű frázis.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Goluchowszky Agenor új külügyminiszter a delegáció külügyi albizottságában ma tartotta meg expozeját, hangsúlyozva barátságunkat az összes nagyhatalmakhoz. Követendő politikáját bekésnek jelzi.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

701. sz.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróság 1895. évi 7332. számú végzése következtében Dr. Fürst Győző ügyvéd által képviselt Feraud & Comp javára Wiener Miksa ellen 411 frt 53 kr. s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1052 frt 70 kr-ra becsült borok és hordókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 9224/1895. számú végzése folytán 411 frt 53 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi március hó 15. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 53 frt 65 kr-ban bírósági már megállapított költségek erejéig **Pécsett Percsel utca 37. sz. a. leendő eszközlésére 1895. évi június hó 21-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kintüsetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.**

Kelt, Pécs 1895. évi június hó 3. napján.

Engler Kálmán
kir. bírósági végrehajtó

1858. sz.
t. k. 1895.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. járásbíróság mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kretz Ferenczné sz. Brangert Anna apatini lakos végrehajtónak Berta János kopácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 3 frt 47 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dárдай kir. bíróság területén levő Kopács községben fekvő a kopácsi 523. telekkönyvben felvett 1/2 kültelekre 439 frt — ugyanezen tjkvb. felvett 888/130/b. hrz. sz. belsőségre az árverést 92 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi június hó 20 napján d. e. 10 órakor Kopács községben** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 43 frt 90 kr, 9 frt 20 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. 60-ik törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. bíróság mint telekkvi hatóságnál 1895. évi mártius hó 12. napján.

Maurer Frigyes
kir. aljárásbíró

2323. sz.
1895.

Árverési hirdetmény!

A dárдай kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kostyák András és Rang György bezdáni lakos végrehajtónak, Kis Adám János hg. mároki lakos végrehajtást szenvedő ellen 130 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a dárдай kir. járásbíróság területén levő Herczeg Márok községben fekvő, a herceg mároki + 2763, + 2761., 2755. és 2764. hszsz. ingatlanokra, tehát a végreh. törv. 156 §-a értelmében özv. Foki Györgyné, Majorics Róza, Jankovics Istvánné, Lezuba Erzsza, Kostyák András és Kostyák János hg.-szőlősi lakos társtulajdonosok illetőségére is s pedig a 2763. hszsz. ingatlanra 60 frt, a 2761. hszsz. ingatlanra 20 frt, a 2755. hszsz. ingatlanra 85 frt, a 2764. hszsz. ingatlanra az árverést 172

frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi június hó 27. napján d. e. 10 órakor Herczeg Márok községben a község-házban** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 6 frtot, 8 frt 50 krt. 17 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. 60 t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. bíróság mint t. kvi hatóságnál 1895. évi április hó 2. napján.

Maurer Frigyes
kir. aljárásbíró

ZONGORA RAKTÁR

XXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX

és
kölcsonzó
INTÉZET

THIERFELDER A. BÉCS

VIII. Burggasse 71.

Legnagyobb raktár zongora és harmóniákban.
Eladás készpénzfizetés és részletfizetésre.

Olcsó kölcsön díjak.

Bécs és a vidék részére

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel

Pécsett, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület atellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.